MAATALOUS

Verotuksemme on teollisuusmaiden tasoa mutta palvelumme kuin kehitysmaassa. **JACTO-MAATALOUSKONEFIRMAN TOIMITUSJOHTAJA MARTIN MUNDSTOCK, BRASILIA**

Brasilian maatalouden suurin ongelma on valtion politiikka

Ilman raskasta verotusta Brasilia kasvaisi nopeammin ja paremmin. Mutta hallitus ei käytä verovaroja maan järjestelmän parantamiseen, asukkaat valittavat.

GIRUÁ, BRASILIA

Muuta maailmaa koetellut talouden taantuma ei ole juuri vaikuttanut Brasilian maatalouteen, kertoo Giruán kaupungissa maatilakäyntejä järjestävä agronomi **Guilherme Baisch**. Suurempi ongelma on valtion politiikka.

Baisch pitää isänsä **Artur Darci Baischin** kanssa Casa do Compadre -maatalouskauppaa.

Brasiliasta viedään Eurooppaan ja Aasiaan soijapapua, sokeria, kahvia, etanolia, naudan-, sian- ja siipikarjanlihaa sekä riisiä. Maassa on vielä hyödyntämättä useita miljoonia hehtaareja potentiaalista maatalousmaata, ja kasteluteknikan kehitys lisää tuotantoa entisestään, Artur sanoo.

Soija geenimuunnettua

Brasilian soijanvienti perustuu lähes täysin geenimuunneltuihin papuihin.

Myös gm-maissin tuotanto on kasvussa, mutta on maassa vielä perinteisiäkin maissiviljelmiä. Niitä on esimerkiksi kansallispuistojen lähistöllä ja muilla alueilla, joilla muuntogeenisten kasvien viljelyä rajoitetaan.

Brasilian valtio tarjoaa kannustimia perheviljelyyn eli 10–20 hehtaarin pientiloille. Valtaosa pienviljelijöistä viljelee edelleen perinteistä soijapapua ja maissia.

Luomusta maksetaan tuotantopalkkiota. Luomutuotanto on silti hyvin pienimuotoista, ja tuotteita myydään lähinnä vain luomumarkkinoilla tai kotitalouksille.

Amazon ei kestä soijaa

Brasilia on saanut maailmanlaajuista huomiota toimistaan Amazonin sademetsäalueella. Brasilialaiset itse ovat sitä mieltä, että Amazonin sademetsiä voidaan hyödyntää kestävästi käyttämällä harkintaa eli siten, että metsät säilytetään mutta kumipuusta, guaraná-pensaasta, pippurikasvista ja kastanjapuusta valmistetaan tuotteita.

Mutta soijapavun ja maissin tuotanto Amazonin alueella ei ole pitkällä aikavälillä kestävää, Artur myöntää. ”Amazonin sademetsien maaperä ei ole hedelmällistä. Siinä ei ole riittävästi ravinteita laajamittaista maataloutta varten.”

Brasilian hallitus on asettanut rajoitteita metsien hyödyntämiselle. ”Eksoottisia lajeja, kuten mäntyä ja eukalyptuksia kyllä istutetaan”, Artur kertoo.

”Muutama suuri selluloosayhtiö investoi Brasiliaan, ostaa laajoja alueita ja istuttaa niille eukalyptuksia selluloosantuotantoa varten.”

Brasiliassa tuotetaan enemmän viljaa ja lihaa kuin kulutetaan, joten niiden vienti Eurooppaan ja Aasiaan jatkunee tulevaisuudessa. Brasilialaiset viljelijät investoivat koneiden ja laitteiden lisäksi kasteluinnovaatioihin, täsmämaatalouteen ja muuhun uuteen tekniikkaan. Investointikohteina ovat muun muassa geenitekniikka, vuoroviljely, siemenet sekä tarkoituksenmukaiset hoito- ja suunnittelutekniikat, Guilherme kertoo.

Kustannukset nousseet

Brasilian maatalouden suurimmat ongelmat ovat hyvän kuljetusverkoston ja investointirahoituksen puute sekä valtion talouspolitiikka. Valtion maksu- ja veropolitiikka on nykyisin kaikkien brasilialaisten suurin valituksenaihe – ei ainoastaan maanviljelijöiden.

Viljelijät haluavat tuottaa aina vain lisää, mutta täällä on kaikki kallista, Artur selittää.

”Ilman raskasta verotusta Brasilia kasvaisi nopeammin ja paremmin. Mutta hallitus ei käytä verovaroja järjestelmämme parantamiseen.”

Kolmensadan hevosvoiman traktori maksaa täällä 113 000 euroa, valittaa **Julio Bravo**, Curitibassa asuva maatilamatkojen järjestäjä. Hän ei vertaa hintaa Suomeen, jossa sama hinta hupenee melkein puolta pienempään traktoriin, vaan naapurimaahan Paraguayhin: ”Siellä saman traktorin saa 60 000 eurolla.”

Brasilialaisen Jacto-maatalouskonefirman toimitusjohtaja **Martin Mundstock** on samoilla linjoilla. ”Verotuksemme on teollisuusmaiden tasoa mutta palvelumme kuin kehitysmaassa.”

MIKE WILSON

Kasvinjalostus teki Brasiliasta rikkaan

Vielä 1970 Brasilia ei kyennyt ruokkimaan edes omia kansalaisiaan. Tänään se on maailman toiseksi suurin elintarvikeviejä ja suurin naudanlihan, sokerin, appelsiinimehun, kahvin ja ennen kaikkea soijapavun viejä.

Mikä on Brasilian menestyksen salaisuus?

Kaikki lähti maataloustutkimuksesta.

Maan hallitus perusti 1975 tutkimuslaitos Embrapan kehittämään trooppisiin oloihin sopivan soijapavun. 1990-luvulle tultaessa pulma oli ratkaistu, ja Brasilian soijapaputuotanto alkoi kasvaa vauhdilla.

Nykyisin Embrapa tutkii muun muassa vehnää ja auringonkukkaa. Laitoksella on 45 toimipistettä ja palkkalistalla 70 täysipäiväistä maisteri- tai tohtoritason tutkijaa.

Soija asutti autiomaat

Miten pieni soijapapu pystyi mullistamaan koko maan?

Se antoi brasilialaisille syyn levittäytyä sisämaahan. 1970-luvulle saakka maan tärkeimmät teollisuuslaitokset sijaitsivat rannikolla.

”Kun Embrapa perustettiin, Brasilian keskiylänkö oli joutomaata. Siellä ei asunut kukaan”, kertoo Embrapan viestintäjohtaja **Amelio Dall'Agnol**.

”Sitten maata alettiin raivata riviviljelyä varten. Alueelle saatiin maantiet, viestintäyhteydet ja kaupunkeja, vain ja ainoastaan soijapavun ansiosta – niitä kasvoi pilvin pimein cerradolla (savannilla).”

Myös lihantuotantoa alettiin kehittää. Sen ansiosta raakaaineille saatiin lisäarvoa, kansalaisten ruokavalio parani ja Brasilian bruttokansantuote lähti kasvuun.

Soijapavun kokonaisviljelyala on kasvanut vuoden 1970 alle 2 miljoonasta hehtaarista yli 25 miljoonaan hehtaariin.

Maatalouden ja elintarviketuotannon osuus Brasilian bruttokansantuotteesta on nykyisin 25 prosenttia. Viime vuonna 40 prosenttia maan kokonaisviennistä liittyi maatalouteen ja 35–40 prosenttia työpaikoista on maataloudessa.

Vuonna 2011 soijapapujen viennin arvo oli 22,4, lihan 18, sokerin ja etanolin 17,8 ja kahvin 7,5 miljardia dollaria.

Brasilialle kertyi maatalouskaupasta ylijäämää viime vuonna 77 miljardia dollaria.

Vaikka Brasilia on kehittynyt huimasti 40 vuodessa, se on raapaissut potentiaalistaan vasta pintaa.

Brasiliassa on edelleen miljoonia hehtaareja koskematonta maata, joka voidaan ottaa maataloustuotantoon. Maan ilmasto on suotuisa ja sadettakin saadaan yleensä riittävästi. Maalla on vesivaroja, vaikka kuivuus turmelikin Etelä-Brasilian tämänvuotiset sadot.

Olisiko tämä kehitys ollut mahdollista, ellei Brasilian hallitus olisi perustanut Embrapaa ja antanut sille tehtäväksi kehittää trooppisissa oloissa menestyvän soijapavun?

Ken tietää? Brasilia on kuitenkin vakuuttava esimerkki siitä, miksi kansakunnan kannattaa investoida omaan elintarvike- ja maataloussektoriinsa.

Brasilian esimerkki osoittaa myös, miten tärkeä maatalous on kansakunnan hyvinvoinnille ja kansalliselle turvallisuudelle.

MIKE WILSON

ALBERTO CESAR/LEHTIKUVA/AP PHOTO

Soija uhkaa sademetsiä

Brasilian soijanviljely uhkaa Amazonin sademetsiä, Earth Policy -instituutin johtaja **Lester R. Brown** varoittaa.

Brownin mukaan syy ei ole yksin soijan viljelijöissä. Soijan kysyntää lisää kasvava kotieläintuotanto ympäri maailmaa.

Amazonin sademetsien pelastaminen riippuu siitä, pystytäänkö soijan kysynnän kasvu pysäyttämään. Se puolestaan vaatii lihansyönnin vähentämistä ja maailman väestönkasvun pysäyttämistä mahdollisimman nopeasti, Brown toteaa.

Amazonin sademetsät hupenevat, kun soijan viljelijät ostavat pellokseen karjankasvattajien laitumia, ja nämä raivaavat karjalleen uutta laidunta.

Sademetsien hupeneminen kiihdyttää ilmaston lämpenemistä, Brown varoittaa. Sademetsiin on varastoitunut jättimäärä hiiltä, joka raivatessa vapautuu ilmaan.

Lisäksi sademetsät ovat tärkeä veden kierrolle, joka siirtää rannikon kosteutta sateeksi sisämaan pelloille.

Brasilia on maailman toiseksi suurin soijan tuottaja Yhdysvaltain jälkeen. Kolmanneksi suurin on Argentiina, jossa soijaa viljellään jo suuremmalla alalla kuin viljaa.

Brown perusti Maailman tila -raportteja julkaisevan Worldwatch-instituutin 1974. Sen paisuttua isoksi hän perusti Earth Policy -instituutin 2001.

HEIKKI VUORELA

Brasilialaisviljelijät ostavat soijan (pikkukuvassa) viljelyä varten karjankasvattajien laidunta, ja nämä raivaavat sademetsistä uutta laidunta.

Viljojen ostohintoja euroa/tonni, alv 0 %

Osa hinnoista päivän hintoja, osa viikkohintoja

Vehnä	
Agrimarket	180–185 ↔
Avena	182–185 ↔
Fazer 1)	184 ↔
Kesko (valk. väh. 12,5 %) 2)	185 ↔
Kinnusen Mylly	184 ↔
Myllyn Paras	179 ↔
Raisio	182–186 ↑
Y-maatalous 3)	195 ↔
Luomuvehnä	
Agrimarket	270 ↔
Fazer (valk. väh. 12 %)	330 ↔
Raisio	330 ↔
Rehuvehnä	
Agrimarket	174–177 ↔
A-Rehu	180 ↔
Avena	172–174 ↔
Kesko 2)	173 ↔
Kinnusen Mylly	178 ↔
Raisio	177–180 ↔
Luomurehuvehnä	
Raisio	270 ↔
Rehuohra	
Agrimarket	175–182 ↔
Altia	182 ↔
A-Rehu	182 ↔
Avena	159–168 ↔
Genencor International - entsymiohra 4)	180 ↔
Kesko 2)	169 ↔
Kinnusen Mylly	182 ↔
Raisio	175–186 ↔
Mallasohra	
Agrimarket 5)	205 ↔
Raisio	205 ↔
SGC (Prestige)	210 ↔
Viking Malt (panimo- ja entsyymim.)	205 ↔
Luomumallasohra	
Viking Malt	395 ↔
Luomuohra	
Agrimarket	250 ↔
Kinnusen Mylly	250 ↔
Raisio	270 ↔
Suurimo-ohra	
Raisio	195 ↔
Rehukaura	
Agrimarket	174–178 ↓
A-Rehu	170–175 ↑
Avena	167–175 ↓
Kesko 2)	179 ↔
Kinnusen Mylly	169 ↔
Raisio	152–175 ↔
Suurimokaura	
Helsingin Mylly	175 ↔
Myllyn Paras	178 ↔
Raisio	180 ↓
Luomukaura	
Agrimarket	245 ↔
Avena	240 ↔
Helsingin Mylly	277 ↔
Kesko 2)	275 ↔
Raisio	250 ↓
Luomurehukaura	
Kinnusen Mylly	210 ↔
Raisio	200 ↔
Ruis	
Agrimarket	204 ↔
Avena	195 ↓
Fazer 6)	208 ↔
Kinnusen Mylly 7)	208 ↔
Myllyn Paras	195 ↔
Raisio	206 ↔
Luomuruis	
Fazer	360 ↑
Helsingin Mylly	355 ↑
Kinnusen Mylly	320 ↔
Raisio	310 ↔
Kevätrypsi ja -rapsi	
Avena	450–458 ↓
Raisio	452–460 ↓
Härkäpapu	
Agrimarket	210 ↔
Raisio	210–215 ↔
Luomuhärkäpapu	
Agrimarket	330 ↔
Kinnusen Mylly	335 ↔
Raisio	330 ↔
Rehuherne	
Raisio	190 ↔
Luomurehuherne	
Agrimarket	330 ↔
Raisio	330 ↔

Hinta noussut ↑ pysynyt ennallaan ↔ laskenut ↓ viikon takaisesta.

1) Sako vähintään 180.
2) Hinnasta vähennetään välityspalkkio.
3) Valkuainen vähintään 14,5 %
4) Paras alueen hinta + 5 e/tn ohrasta, valkuainen yli 12 %.
5) Valkuainen korkeintaan 11,5 %.
6) Sako vähintään 60.
7) Sako vähintään 80, hlp 71.

Hintatiedot ostajilta

Kuivuus sysäsi vehnän pörssihinnat hurjaan nousuun

Uuden sadon vehnäfutuurit harppasivat lähes 20 euroa tonnilta viime viikolla yli 215 euroon Pariisissa ja samalla korkeimmilleen 11 kuukauteen, kun pohjoisen pallonpuoliskon vehnäalueita piinaava kuivuus loi epävarmuutta markkinoille.

Lisävauhtia antoi EU:n talouskriisin takia sukeltanut euron kurssi, mikä piristi välittömästi viljan vientiä EU:sta. Vienti kaksinkertaistui edellisviikosta, mitä tuki iso laivaus Algeriaan.

Yhdysvaltojen maatalousministeriö alensi reippaasti vehnän kasvustoarviotaan maan vehnäaitassa Kansasissa viikko sitten maanantaina. Euroopassa puolestaan talvituhot leikkaavat sato-odotuksia.

Ranskalainen Strategie Grains alensi toistamiseen EU-27:n vehnäennustettaan, kun Ranskan, Saksan ja Puolan talvituhot ovat osoittautuneet odotettuakin pahemmiksi.

Epävarmuus kasvaa myös Venäjällä. Kuivuus piinaa suurta osaa maan vehnäalueista ja Venäjällä aletaan pian keskustella vakavista sato-ongelmista, ellei pian sada, Strategie Grains arvioi.

Chicagossa vehnän johdannaishinnat harppoivat Eurooppaakin vinhemmin. Uuden sadon odotushinta kiipesi viikossa 27 euroa tonnilta päätyen perjantaina 207 euroon.

Kelpo sade voi kuitenkin kaiken muuttaa. Vuosi sitten vehnän hinnat olivat Chicagossa vielä korkeammalla ja harppoivat hurjasti juuri toukokuussa, mutta sukelsivat yli 70 euroa tonnilta kesäkuussa, kun katoa ei tullutkaan.

Vehnän hintojen vahvistuminen poikkeaa linjasta, sillä samaan aikaan soijan ja maissin hinnat ovat jatkaneet luisua. Öljykasvien uuden sadon hintaodotukset vajosivat Pariisissa yli 10 euroa tonnilta ja Chicagossa puolet siitä viime viikolla. Vehnää on myös varastossa enemmän kuin muita viljoja.

Lisäksi hyödykemarkkinoita ohjaavan raakaöljyn noteerausket ovat vajonneet Euroopan talouskriisin syvetessä.

Kuukauden päästä tiedetään, oliko kyse hintakuplasta vai aidosta niukkuudesta.

Suomessa pääpaino on edelleen vanhan sadon hinnoittelussa. Maaseudun Tulevaisuuden hintaseurannassa on tällä viikolla 61 ostotarjousta, joista nousua on neljässä ja laskua viidessä tarjouksessa.

Valtaosin muutokset ovat kosmeettisia, mutta pari isoakin mahtuu mukaan. Helsingin Mylly nosti luomurukiin tarjoustaan 50 euroa tonnilta ja Raisio leikkasi luomusuurimokauran 35 euroa.

VEIKKO NIITTYMAA

Hyvinvointitukeen sitoutunut, toimita terveydenhuoltosopimus kuntaan

Myös vanhoihin ehtoihin sitoutuneen toimitettava kopio

Jokaisen eläinten hyvinvointitukeen sitoutuneen tilan pitää toimittaa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle heinäkuun alkuun mennessä kopio eläinlääkärin kanssa tehdystä terveydenhuoltosopimuksesta.

Ehto koskee myös niitä tiloja, jotka ovat mukana hyvinvointituessa vanhoilla, vuosien 2008–2011 ehdoilla.

”Eläinten hyvinvointituen saaminen edellyttää tilalta terveydenhuoltosopimusta”, muistuttaa ylitarkastaja **Ulla Sihto** Maaseutuvirastosta (Mavi).

Jokaisen tilan pitää toimittaa kuntaan myös kopiot 1.5.2012 jälkeen tehtyjen terveydenhuoltokäyntien asiakirjoista sekä niihin liittyvistä suunnitelmista.

Vuosien 2008–2011 ehtoihin edelleen sitoutuneiden ei tarvitse toimittaa kopioita aikaisempien vuosien asiakirjoista.

Sitoumusehdoissa vaadittujen terveydenhuoltokäyntien pitää olla tehtynä kunkin sitoumusvuoden päättyessä 30.4. Niissä laadittujen asiakirjojen kopiot pitää toimittaa kuntaan. Meneillään olevan sitoumusvuoden (1.5.2012–30.4.2013) asiakirjakopioiden viimeinen jättöpäivä on 14.5.2013.

”Kopiot on tietenkin hyvä toimittaa mahdollisimman nopeasti sitoumusvuoden viimeisen terveydenhuoltokäynnin jälkeen.”

Nautatiloilta terveydenhuoltokäyntejä vaaditaan vain yksi vuodessa. Porsastuotanto- ja yhdistelmätiloilla sekä jatkuvatäyttöisissä lihasikaloissa käyntejä on vähintään neljä kertaa sitoumusvuodessa. Kertatäyttöisessä lihasikalassa käyntejä on kerran kasvatuserää kohden.

Sihto muistuttaa viljelijöitä maaseudun eläinlääkäripulasta ja kehottaa sopimaan terveydenhuoltokäynnin hyvissä ajoin.

Terveydenhuoltosopimus eläinten hyvinvointitukeen sitoutuneilla tiloilla

Koskee kaikkia sitoumusvuodesta riippumatta

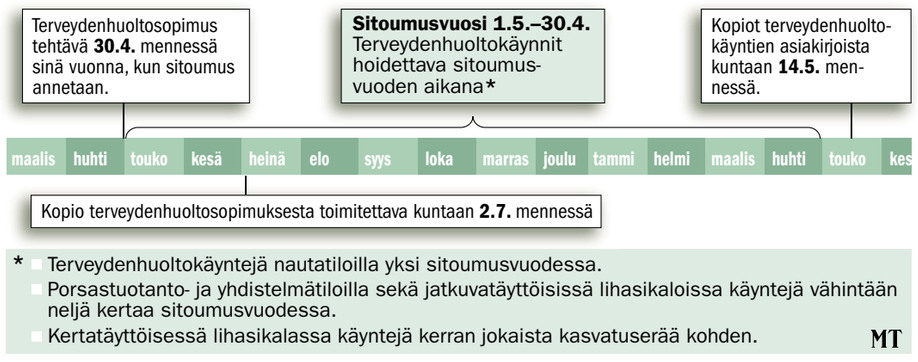

* Terveydenhuoltokäyntejä nautatiloilla yksi sitoumusvuodessa.
Porsastuotanto- ja yhdistelmätiloilla sekä jatkuvatäyttöisissä lihasikaloissa käyntejä vähintään neljä kertaa sitoumusvuodessa.
Kertatäyttöisessä lihasikalassa käyntejä kerran jokaista kasvatuserää kohden.

MT

Vanhojen sitoumusten määrää ei vielä tiedetä

Tällä hetkellä ei Sihdon mukaan ole vielä tiedossa, moniko vanhoihin ehdoilla sitoutunut tila teki päätukihaussa sitoumuksen uusilla tukiehdoilla. Näin ollen ei tiedetä myöskään sitä, moniko aikaisemmasta 5 500 vuosina 2008–2011 hyvinvointitukeen sitoutuneesta tilasta jatkaa vanhoilla tukiehdoilla.

”Eläinten hyvinvoinnin tuen sitoumuslomake oli valtion lomakepalvelun, *suomi.fi*:n, kymmenen ladatuimman lomakkeen listalla päätukihaun aikana. Jos siitä halutaan tehdä johtopäätöksiä, varsin moni tila on tehnyt uuden sitoumuksen”, Sihto pohtii.

Sekään ei vielä kerro siitä, moniko hakijoista on täysin uusi, moniko aikaisemmin sitoutunut.

JUHANI REKU

Tekniset ongelmat hidastavat ulkomaisen kausityövoiman saantia

Tekniset ongelmat biometrisen oleskelulupakortin tuotannossa ovat hidastaneet ulkomailta tulevien kausityöntekijöiden saapumista Suomeen.

Kyse on yksittäisistä tapauksista. Valtaosa asiakkaista on saanut kortin noin kahdessa viikossa, kertoo tulosalueen johtaja **Pauliina Helminen** Maahanmuuttovirastosta.

Ongelmien syy on, että viraston ja kortit valmistavan yksityisen yrityksen sähköiset järjestelmät eivät täysin keskustele keskenään.

Esimerkiksi tekstissä olevat väliviivat ovat saattaneet jumittaa jonkin tietyn korttitilauksen kokonaan. Helmisen mukaan Maahanmuuttovirasto pyrkii jatkossa välttämään ongelmia aiheuttavia kirjoitusasuja.

Kortit toimittaa kotimainen toimija. Sillä on Helmisen mukaan ollut tieto siitä, että ulkomaalaisten kausityöntekijöiden ja opiskelijoiden määrä kasvaa kesää kohti.

Oleskelulupa edellytetään Suomeen EU- ja Eta-maiden ulkopuolelta tulevilta henkilöiltä.

Suomi otti käyttöön biometriset oleskelulupakortit tämän vuoden alussa. Samalla matkustusasiakirjaan liitettävästä oleskelulupatarrasta luovuttiin.

Myönteisiä oleskelulupapäätöksiä on tammi–maaliskuussa tehty runsas 3 000. Niistä noin puolet on työperusteista, Helminen kertoo.

Hänen mukaansa jonkin verran on tullut palautetta, ettei myönteistä oleskelulupapäätöstä heti pystytä antamaan tiedoksi sitä hakeneelle, koska oleskelulupakortin valmistaminen ja postittaminen kestävät yleensä noin viikon.

MAIJA ALA-SIURUA